

# Kant med Kant

Ved Thomas Illum Hansen



# Stil og prægning

- Mennesket er den eneste skabning, der behøver opdragelse.
- Da udviklingen af de naturlige anlæg hos mennesket ikke sker af sig selv, er al opdragelse — en kunst.
- Opdragelsen er en kunst, hvis udøvelse må perfektioneres gennem mange generationer.
- Mennesket kan enten være blot og bart dresseret, afrettet, mekanisk undervist, eller det kan være virkelig oplyst.
- Thi indsigt afhænger af opdragelsen, og opdragelsen afhænger igen af indsigten.
- En idé er intet andet end begrebet om en fuldkommenhed, som endnu ikke forefindes i erfaringen.



# Empirisk dannelsesforskning

Man bilder sig ganske vist i almindelighed ind, at eksperimenter ikke er nødvendige i opdragelsen, og at man alene ud fra fornuften kan bedømme, om noget falder godt ud eller ej. Deri tager man imidlertid meget fejl, og erfaringen lærer os, at vores forsøg ofte viser sig at have de stik modsatte virkninger af dem, vi ventede. Man ser altså, at da meget afhænger af eksperimenter, kan ingen generation nå frem til en fuldstændig opdragelsesplan.

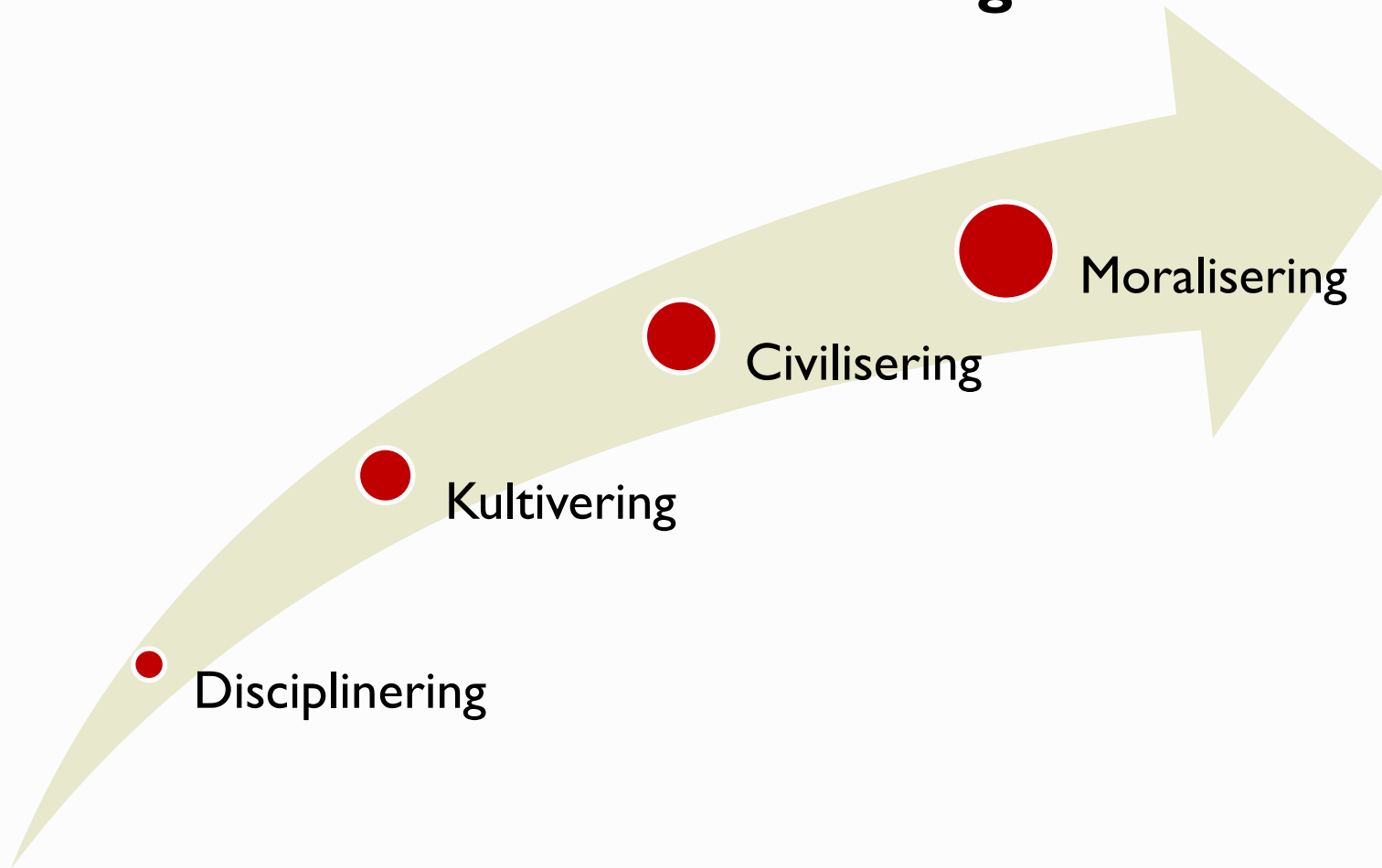


# Eksperimenterende pædagogik

Før man kan oprette normalskoler, må man oprette eksperimentalskoler. Opdragelsen og undervisningen bør ikke kun være mekanisk, men bero på principper.

Mekanisk opstår opdragelseskunsten kun ved tilfældige lejligheder, hvor vi erfarer, om noget er skadeligt eller nyttigt for mennesket. Al opdragelseskunst, som blot opstår mekanisk, må nødvendigvis være behæftet med mange fejl og mangler, fordi der ikke ligger nogen plan til grund for den

# Formålsorienteret undervisning





## Kants kritiske blik

- Dybe virkningsspørgsmål → Kritik af mekanisk kausalitet
- Almengjort empiri → Kritik af evidensophobning
- Formålsorienteret undervisning → Kritik af snæver målstyring
- Disciplin og arbejdsetik → Kritik af lystmotiveret læring

## Kants blinde vinkler

- Menneskets individualitet
- Kontekstens specificitet
- Kulturens historicitet